

Vlaams
Parlement

ingediend op **919** (2016-2017) – Nr. 1
12 oktober 2016 (2016-2017)

Voorstel van resolutie

van Karl Vanlouwe, Ward Kennes, Rik Daems,
Karim Van Overmeire, Joris Poschet en Jan Van Esbroeck

betreffende het Comprehensive Economic
and Trade Agreement (CETA)
tussen Canada en de Europese Unie (EU)

TOELICHTING

Op 16 september 2016 gaf de Vlaamse Regering haar goedkeuring aan het ontwerp van Brede Economische en Handelsovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en Canada, anderzijds (CETA). De onderhandelingen voor dit handelsakkoord werden opgestart in mei 2009 en na ongeveer dertig onderhandelingsronden in augustus 2014 afgerond. De ondertekening van dit belangrijk akkoord is gepland op de EU-Canada-top op 27 oktober 2016 in Brussel.

Voor Vlaanderen is het handels- en investeringsakkoord met Canada heel belangrijk. Canada is de 25ste belangrijkste afzetmarkt van Vlaamse goederen en de 20ste belangrijkste leverancier. Voor de hele EU overigens zou CETA een boost van 23% betekenen voor de bilaterale handel in goederen en diensten.

De ontwerptekst die voorligt, lost de verwachtingen in. Alle offensieve belangen voor Vlaanderen zijn erin opgenomen en de defensieve belangen werden uit het akkoord gehouden. Zo vallen liefst 99% van de douanerechten weg, worden specifiek voor landbouw, chemische en farmaceutische industrie meer dan 90% van de tarieven weggewerkt en kunnen Vlaamse bedrijven vrij hun diensten aanbieden in Canada.

De tekst voorziet ook een belangrijk nieuw systeem voor beslechting van geschillen tussen investeerders en staten waarbij het nationale regelgevingsrecht van de staten gevrijwaard blijft. Ook is een omvangrijk hoofdstuk Duurzame Ontwikkeling opgenomen.

Karl VANLOUWE
Ward KENNES
Rik DAEMS
Karim VAN OVERMEIRE
Joris POSCHET
Jan VAN ESBROECK

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

– gelet op:

- 1° de intensieve samenwerking en de nauwe banden tussen Vlaanderen en Canada, zoals het samenwerkingsakkoord betreffende de uitwisseling van ambtenaren, het wetenschappelijk samenwerkingsakkoord tussen Quebec en Vlaanderen (Fonds Wetenschappelijk Onderzoek – Vlaanderen (FWO)), de Vlaams-Canadese samenwerking in het kader van de Maritieme Strategie en het Plan Nord, de nauwe betrokkenheid van de Canadese overheid bij de herdenking van 100 Jaar Grote Oorlog, het Culturele Akkoord en het samenwerkingsprogramma tussen Vlaanderen en Canada;
- 2° de beleidsnota Buitenlands Beleid, Internationaal Ondernemen en Ontwikkelingssamenwerking 2014-2019 (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 147/1), waarin de Vlaamse Regering stelt in de voorbereiding en de opvolging van de onderhandelingen over vrijhandelsakkoorden (multilaterale, plurilaterale of bilaterale) mee de krijtlijnen uit te zetten door te wegen op de federale standpunten die hieromtrent worden ingenomen, via de werkgroep EU-handel nog sterker de Vlaamse belangen op de verschillende beleidsniveaus te verdedigen en te waken over de eigen beleidsruimte, door een nauwkeurige en technische opvolging van vrijhandelsdossiers het maximale te halen uit – voor de Vlaamse economie uitermate belangrijke – handelsakkoorden, zoals het Transatlantic Trade and Investment Partnership (TTIP) (tussen de EU en de VS) en het Comprehensive Economic and Trade Agreement (CETA) (tussen de EU en Canada) en ervoor te zorgen de mogelijke effecten van handelsakkoorden goed te kennen, om zo de belangen van gevoelige, traditionele en toekomstgerichte sectoren optimaal te kunnen verdedigen;
- 3° het onderhandelingsmandaat van april 2009 van de Raad van de Europese Unie aan de Europese Commissie dat in 2011 werd aangepast om de onderhandelingen over investeringsbescherming mogelijk te maken;
- 4° het feit dat het onderhandelingsmandaat van de Europese Commissie door alle federale en deelstaatentiteiten werd goedgekeurd in 2011;
- 5° de onderhandelingen tussen de EU en Canada over het Comprehensive Economic and Trade Agreement (CETA) die in 2009 gestart zijn, ongeveer dertig onderhandelingsronden hebben geduurd en afgerond werden in augustus 2014;
- 6° de publicatie van de definitieve en juridische getoetste verdragstekst door de Europese Commissie op 29 februari 2016;
- 7° de resolutie van het Waals Parlement van 27 april 2016 waarin het Waals Parlement stelt het akkoord niet te zullen goedkeuren tenzij de voorwaarden, in de resolutie opgenomen, worden toegevoegd aan het akkoord;
- 8° de formele goedkeuring door de Europese Raad op 28 juni 2016;
- 9° de beslissing van de Europese Commissie in verband met het gemengd karakter op 5 juli 2016;
- 10° de goedkeuring van CETA door de Vlaamse Regering op 16 september 2016;
- 11° de geplande ondertekening van CETA op de EU-Canada-top van 27 oktober 2016;
- 12° de voorlegging van het akkoord aan het Europees Parlement en de parlementaire ratificatieprocedure die start in 2017 waarbij alle nationale parlementen, en conform Verklaring 51 bij het Verdrag van Lissabon dus ook de deelstaatparlementen, unaniem hun goedkeuring moeten geven;
- 13° de bindende gezamenlijke interpretatieve verklaring van de EU en Canada (5 oktober 2016), waarin de inhoud van CETA wordt verduidelijkt en enkele belangrijke garanties worden gegeven;

- 14° de visienota van de Vlaamse Regering over de toekomst van de Europese Unie, goedgekeurd op 30 september 2016, waarin de regering erkent dat de interne markt Vlaanderen welvaart, groei en jobs heeft gebracht, dat het gemeenschappelijk handels- en veiligheidsbeleid ook buiten Europa grotere afzetmarkten creëert voor Vlaamse producten en waarin de regering stelt dat de EU dringend het vertrouwen van de burger moet versterken, van onderen uit, en dat dit toekomstdebat vooral gaat over een beter Europa, een Europa dat concrete resultaten boekt, burgers bezielt, perspectief biedt, doorbraken realiseert die groei en jobs en welzijn genereren;
- overwegende dat:
- 1° Vlaanderen en Canada al meer dan twintig jaar zeer goede relaties onderhouden, waarbij cultuur, onderzoek en innovatie, havenwerking, maar ook onderwijs en immigratie centraal staan;
 - 2° Canada een voorname handelspartner is van Vlaanderen, in het bijzonder wat betreft de export en import van chemische en farmaceutische producten en voedingsproducten;
 - 3° Vlaanderen in 2015 voor 1,75 miljard euro aan goederen uitvoerde naar Canada, het aandeel van Vlaanderen in de totale Belgische handel met Canada zo'n 90% bedraagt en de Vlaamse export naar Canada een stijgende curve kent;
 - 4° Canada met 36 miljoen inwoners een omvangrijke afzetmarkt is en CETA voor de gehele EU een stijging van 23% kan betekenen voor de bilaterale handel in goederen en diensten;
 - 5° Canada al meer dan zestig jaar een belangrijke, internationale, strategische partner is van de EU op zowel economisch, cultureel als politiek vlak, dat het land dezelfde waarden en gelijklopende mondiale doelstellingen nastreeft en een belangrijke partner is binnen multilaterale organisaties als de Wereldhandelsorganisatie (WHO) en de Noord-Atlantische Verdragsorganisatie (NAVO), waardoor het geostrategisch belang van CETA voor de EU en voor Vlaanderen niet kan onderschat worden;
 - 6° CETA verschillende hoofdstukken omvat inzake markttoegang van goederen, investeringen, handel in diensten, regelgevende samenwerking, openbare aanbestedingen, intellectuele eigendom, duurzame ontwikkeling en transparantie;
 - 7° het openen van de markt in Europa na de Tweede Wereldoorlog voor een enorme economische groei heeft gezorgd, een op de zes burgers in ons land zijn baan te danken heeft aan de Europese export, export via handel en groei via investeringen essentiële bevorderende factoren voor werkgelegenheid en economische groei zijn, waarvoor geen overheidsinvesteringen nodig zijn;
 - 8° met het verdrag 99% van de douanerechten onmiddellijk wegvallen en onze bedrijven en kmo's ook vrij hun diensten zullen kunnen aanbieden in Canada;
 - 9° CETA de toegang tot openbare aanbestedingen mogelijk gemaakt, ook op niveau van de provincies en de lokale besturen;
 - 10° CETA de handelsbelemmeringen in de dienstensector drastisch verlaagt, in het bijzonder in de bouw-, transport-, reis- en telecomsector;
 - 11° het voorzorgsprincipe overeind blijft en culturele en audiovisuele diensten, onderwijs-, welzijns- en gezondheidsdiensten uitgesloten blijven van het akkoord;
 - 12° de groei in export van diepvriesgroenten, verwerkte aardappelen, varkens en fruit – sectoren waar Vlaanderen vandaag wereldleider is – zich vooral in derde landen en minder in buurlanden situeert, waardoor CETA grote opportuniteiten biedt;
 - 13° CETA geen inmenging toelaat van Canada in het Europees Gemeenschappelijk Landbouwbeleid en ook niet omgekeerd;

- 14° het nieuwe ICS-systeem (ICS: Investment Court System), dat in CETA voor de eerste keer is opgenomen en een belangrijk precedent en voorbeeld vormt voor toekomstige handels- en investeringsverdragen, belangrijke wijzigingen bevat ten opzichte van het oorspronkelijke ISDS-systeem (ISDS: Investor-State Dispute Settlement), zoals de oprichting van een tribunaal en beroepsorgaan, de aanstelling van rechters in plaats van arbiters, het vrijwaren van het regelgevingsrecht van de staten, het vastleggen van de relatie met nationale hoven en rechtbanken en een verbetering van de transparantie; het kan de basis vormen voor de overgang van een investeringsbeslechtsmechanisme naar de uitbouw van een 'Multilateral Investment Court';
 - 15° in CETA – voor de eerste maal in een Canadees handelsverdrag – een omvangrijk hoofdstuk Duurzame Ontwikkeling is opgenomen dat de multilaterale milieuakkoorden en IAO-conventies (IAO: Internationale Arbeidsorganisatie) erkent, al onze standaarden inzake arbeidswetgeving, milieuwetgeving en voedselveiligheid juridisch betonnet en de oprichting voorziet van een Civil Society Forum dat aan de hand van rapporten en adviezen de naleving van deze duurzaamheidsbepalingen zal opvolgen;
 - 16° dat CETA de opname van een herzieningsclausule omvat, zijnde een juridische verklaring die integraal onderdeel uitmaakt van het handelsakkoord, waardoor bij niet-naleving van essentiële punten zoals bijvoorbeeld het regelgevingsrecht van staten, het verdrag kan worden herzien;
 - 17° de ratificatie van het handelsverdrag unaniem dient te gebeuren door alle Europese lidstaatparlementen, dat dit in het federale België – conform Verklaring 51 bij het Verdrag van Lissabon – betekent dat alle deelstaatparlementen afzonderlijk hun akkoord moeten geven;
 - 18° de onderhandelingen echter al in 2014 zijn afgesloten;
 - 19° de voor goedkeuring voorliggende tekst alle verwachtingen inlost, zowel wat betreft offensieve als defensieve belangen;
 - 20° het niet-goedkeuren van CETA onvermijdelijk leidt tot diplomatiek gezichtsverlies maar ook een bedreiging is voor de Vlaamse economische positie en welvaart;
 - 21° faire handelsakkoorden in het belang van Vlaanderen zijn;
- beschouwt:
- 1° CETA als een belangrijk akkoord dat bijdraagt tot marktstabilisatie, eerlijke concurrentie en vooral vereenvoudiging van het handelsverkeer en dus opportuniteiten biedt voor handel in goederen en diensten;
 - 2° CETA als een goed akkoord dat een nieuwe standaard biedt inzake investeringen en bescherming waaraan ook toekomstige Europese handels- en investeringsverdragen zullen moeten voldoen;
 - 3° CETA als een modern akkoord, met grote aandacht voor transparantie en waarden;

- vraagt de Vlaamse Regering:
- 1° het ratificatieproces voor het ontwerp van Brede Economische en Handelsovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en Canada, anderzijds (CETA) verder op te volgen;
 - 2° aan de Europese Commissie het standpunt van de Vlaamse Regering van 16 september 2016 te bezorgen, waarbij goedkeuring werd verleend aan CETA;
 - 3° het standpunt van de Vlaamse Regering over CETA ten aanzien van Canada duidelijk kenbaar te maken;
 - 4° bij de Federale Regering en de regeringen van de andere deelstaten in dit land aan te dringen ook hun goedkeuring te geven aan bovengenoemd ontwerp.

Karl VANLOUWE
Ward KENNES
Rik DAEMS
Karim VAN OVERMEIRE
Joris POSCHET
Jan VAN ESBROECK